

Univerza v Mariboru

Fakulteta za elektrotehniko,
računalništvo in informatiko
Koroška cesta 46
2000 Maribor, Slovenija

Na podlagi Politike odprtega dostopa do raziskovalne infrastrukture UM, potrjene na 14. redni seji Senata Univerze v Mariboru, 24. 11. 2020 s sklepom št. 030/2020/78/515-MP, je Senat Fakultete za elektrotehniko, računalništvo in informatiko Univerze v Mariboru na svoji 42. redni seji dne 25.8.2023 sprejel

Politiko odprtega dostopa do raziskovalne infrastrukture Fakultete za elektrotehniko, računalništvo in informatiko

1.1 Definicija

Raziskovalna infrastruktura (RI) Fakultete za elektrotehniko, računalništvo in informatiko (FERI) v skladu s Politiko odprtega dostopa do raziskovalne infrastrukture Univerze v Mariboru (PODRIUM) obsega prostore, raziskovalno opremo, podatkovne baze in morebitne druge raziskovalne sisteme v okviru Fakultete za elektrotehniko, računalništvo in informatiko.

1.2 RAZISKOVALNA ENTITETA FERI

Raziskovalne entitete na FERI so **laboratoriji**. Skrbniki (vodje in kontaktne osebe) za posamezno raziskovalno opremo so **vodje laboratorijev** oz. **skrbniki** posamezne raziskovalne opreme v laboratoriju.

1.3 NOTRANJE POLITIKE POSAMEZNIH ENTITET

Notranje politike posameznih laboratorijev FERI so skladne z določili krovnega dokumenta (PODRIUM) in opredeljujejo:

- **Uporabnike,**

ki so lahko **zaposleni in raziskovalci UM, raziskovalci drugih institucij** ali **drugi uporabniki** (podjetja, občani). Za namen uporabe posamezne RI FERI s strani zunanjih uporabnikov se lahko zahteva dokazilo o posedovanju znanja in veščin, potrebnih za njeno uporabo. O ustrezni usposobljenosti zunanjih uporabnikov presoja skrbnik raziskovalne opreme. Če zunanji uporabnik nima zahtevanih znanj in veščin za strokovno uporabo RI, mu lahko laboratorij ponudi izvedbo storitve uporabe RI s strani strokovno usposobljenih zaposlenih.

- **Možnosti dostopa**

do RI, ki je lahko dostopna **v prostorih laboratorijev** ali na daljavo (če narava RI to omogoča), v primeru **premične** ali **pogojno premične opreme** pa laboratoriji opredelijo potrebne ukrepe za zavarovanje.

- **Oblike dostopa,**

ki vključujejo dostop na osnovi **raziskovalne odličnosti** in dostop na osnovi **tržne usmerjenosti**. V primeru dostopa na osnovi raziskovalne odličnosti je ta odvisen od znanstvene odličnosti, izvirnosti, kakovosti, tehnične izvedljivosti in usklajenosti z etičnimi vidiki. Tržno usmerjen dostop je možen na osnovi dogovora med zunanjim uporabnikom in vodjem laboratorija oz. skrbnikom RI FERI ter predvideva plačilo izvedbe oz. pristojbine za dostop do RI. V okviru posameznih laboratorijev morajo biti odločitve o zahtevah za dostop za vse uporabnike jasno opredeljene in utemeljene.

- **Enoto dostopa za posamezno raziskovalno opremo,**

ki je lahko ura dela, posamezna enota obdelave (npr. vzorec) in podobno, kar se v okviru vsake raziskovalne entitete oz. laboratorija jasno definira za vsako posamezno raziskovalno opremo, namenjeno odprtemu dostopu.

- **Stroške in pristojbine,**

ki opredeljujejo finančni vidik uporabe RI, pri čemer je dostop do RI lahko brezplačen ali plačljiv. Vsi pogoji, povezani z uporabo RI, so za vse uporabnike pregledni in dostopni na spletnih straneh UM, v okviru Baze raziskovalne infrastrukture UM – BRIUM (<https://briumdev.um.si/#/>). V primeru plačljivega dostopa se uporabniku zaračuna pristojbina v skladu z dejansko uporabo RI. Pristojbine za dostop do različnih vrst RI se lahko razlikujejo, določijo se v okviru posamezne raziskovalne entitete, pri čemer sledijo načelom:

- preverljivosti;
- sledljivosti opravljenega dela na določeni RI (podatki o uporabi), vključno z vodenjem evidence o zahtevah za dostop (uspešnih in neuspešnih ter razlogih za zavrnitev dostopa);
- prepovedi dvojnega financiranja;
- usklajenosti z vsemi ustreznimi državnimi pogoji financiranja, pogoji financiranja EU in z zakonodajo o konkurenci.

Pristojbine za tržno usmerjen dostop so enake polnim komercialnim cenam.

- **Obseg lastne uporabe,**

ki lahko posamezno RI opredeli tudi, kot v izključni rabi FERI, kar je vsem morebitnim uporabnikom jasno predstavljeno.

- **Možnosti izobraževanja in usposabljanja,**

pri čemer lahko laboratoriji in raziskovalci FERI v skladu s Politiko odprtega dostopa do RI FERI in v skladu s svojimi viri omogočijo izobraževanje in usposabljanje uporabnikom iz drugih ustanov, organizacij, podjetij ali občanom.

- **Morebitne omejitve dostopa do RI,**

ki so lahko povezane z državno varnostjo in obrambo, zasebnostjo in zaupnostjo, poslovno občutljivostjo, pravico intelektualne lastnine, etičnimi vidiki, itd.

- **Upravljanje z raziskovalnimi podatki,**

v okviru katerega lahko raziskovalna entiteta za posamezno RI določi navodila glede načina in mesta shranjevanja nastalih podatkov za razumno časovno obdobje ter opredeli, na kak način se ti raziskovalni podatki nudijo za ponovno uporabo, pri čemer sledijo načelom FAIR (najdljivost, dostopnost, interoperabilnost in primernost za ponovno uporabo).

Raziskovalne entitete FERI v okviru svojih politik odprtega dostopa do RI skrbijo za:

- **Kakovost odprtega dostopa**

do RI znotraj posameznih raziskovalnih entitet FERI, pri čemer se upoštevajo splošni indikatorji, ki jih opredeljuje Evropska komisija po načelih RACER (ustreznost, sprejetost, verodostojnost, enostavnost, robustnost).

- **Etično ravnanje, raziskovalno integriteto in nediskriminacijo ter preglednost,**

pri čemer politika odprtega dostopa do RI FERI sledi Kodeksu etike znanstvenoraziskovalnega dela in publiciranja na UM FERI, Kodeksu etičnega ravnanja UM ter osmim temeljnim načelom primerne ravnanja raziskovalcev: poštenost v komunikaciji, zanesljivost pri izvajanju raziskav, objektivnost, nepristranskost in neodvisnost, odprtost in dostopnost, dolžnost skrbnega ravnanja, poštenost pri navajanju referenc in zaslug ter odgovornost do bodočih znanstvenikov in raziskovalcev.

Raziskovalna oprema FERI, podatki o skrbniku, nazivu opreme, nabavni ceni opreme, datumu nabave opreme, obsegu uporabe opreme, itd. je podrobneje opredeljena v BRIUM.